

06/04/2026

Κατανυκτικός ύμνος για την Αγία Κυριακή των Βαίων, στην Παναγία Χρυσοσπηλιώτισσα

/ Γνώμες

Με την προσήκουσα ιερότητα και κατάνυξη εορτάστηκε την Κυριακή 5 Απριλίου 2026, η σεπτή εορτή της Κυριακής των Βαίων, δηλαδή της θριαμβευτικής εισόδου του Ιησού στα Ιεροσόλυμα επί πώλου όνου. Στην ιστορική και πανέμορφη οδό Αιόλου των Αθηνών, που κομίζει τόσες και τόσες μνήμες της παλιάς αρχοντικής Αθήνας, ο λαός το κέντρου της πόλης, αλλά και από άλλα διαμερίσματα έδωσε το βροντερό παρόν, για να τιμήσει με πανηγυρικό τρόπο, το μείζον θρησκευτικό γεγονός.

- *Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος*

Επιβλητικός ο καλλιεπής ναός της Παναγίας Χρυσοσπηλιωτίσσης κατηύ-γαζε την άφατη κατάνυξη των πιστών, αλλά και την ιερότητα της σημαντικής ημέρας της ορθοδοξίας. Με έκδηλη την αγάπη και την ηθική φροντίδα για την επιμέλειά του, του πρωτο-πρεσβύτερου, προϊσταμένου του πατρός κ.κ. Αθανασίου Αττάρτ, του ενοριακού συμβουλίου, αλλά και των ευγενών εθελοντών της εκκλησίας, που με ξεχωριστή αφοσίωση και αγάπη, επιμελούνται τον ναό.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση και όπως μαρτυρούν τα ιερά Ευαγγέλια, την ιστορική μέρα της Κυριακής των Βαΐων, ο Ιησούς εισήλθε επί πώλου όνου στα Ιεροσόλυμα και οι Ιουδαίοι τον υποδέχονταν πανηγυρικά, κρατώντας Βάγια – κλάδους Φοινίκων και απλώνοντας στο έδαφος τα ρούχα τους, βρόντοφωνάζοντας, «Ωσαννά ευλογημένος ο ερχόμενος, εν ονόματι κυρίου». Στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες η ορθόδοξη μνήμη της Κυριακής των Βαΐων, τελούνταν μαζί με την Ανάσταση του Λαζάρου. Αργότερα όμως η Ανάσταση του Λαζάρου, μετατέθηκε κατά μία ημέρα ενωρίτερα, δηλαδή το Σάββατο του Λαζάρου. Στις μέρες μας τόσο στην Ανατολική όσο και τη Δυτική εκκλησία, η Κυριακή των Βαΐων θεωρείται η αρχή των Αγίων παθών.

Και παρά τον ευφρόσυνο χαρακτήρα της εορτής, αρχικά η κατάλυση ψαριών λαδιού και κρασιού, θεωρείτο ασύμβατη, με την ιερότητα της ακολουθούμενης Μεγάλης Εβδομάδος και βεβαίως της ακολουθούμενης μεγάλης νηστείας. Μάλιστα κατά τον Άγιο Θεόδωρο τον Στουδίτη, την Κυριακή των Βαΐων καταλύεται το ψάρι, δοθέντος ότι θεωρείται δεσποτική εορτή. Ενώ κατά τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, μόνο μία ημέρα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής καταλύεται και τρώγεται ψάρι, η ημέρα του Ευαγγελισμού.

Η Κυριακή των Βαΐων στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, είναι συνυφασμένη με τη μνήμη της αναπαράστασης του γεγονότος. Έτσι στους Αγίους Τόπους και κατά τον 4-ο αιώνα, ο Επίσκοπος των Ιεροσολύμων, εκκινούσε με πομπή από το όρος των Ελαιών και εισήρχετο στα Ιεροσόλυμα επί πώλου όνου, περιβαλλόμενος από ιερείς, ενώ προηγούνταν οι πιστοί, κρατώντας στο χέρι κλάδους φοινίκων. Αντίστοιχα στους βυζαντινούς χρόνους, εις ανάμνηση του γεγονότος, ελάμβανε χώρα, ο περίφημος περίπατος του Αυτοκράτορος. Ειδικότερα ξεκινούσε πομπή από τα ανάκτορα προεξαρχόντων του αυτοκράτορα και του Πατριάρχη, στην οποία ο αυτοκράτορας κρατούσε στα χέρια του την εικόνα του Χριστού, περιβαλλόμενος από τους ιερείς, όπου και κατέβαιναν στην Αγία Σοφία. Της αυτοκρατορικής πομπής, προηγείτο ο Λαμπαδάριος πού έψελνε το «Εξέλθατε έθνη και θεώθασθε σήμερα τον βασιλέα των ουρα-νών».

Στο τέλος της πομπής, ο Αυτοκράτορας διένειμε βάγια και σταυρούς, ενώ ο Πατριάρχης κεριά για τη Μεγάλη Εβδομάδα. Το έθιμο αυτό υιοθέτησαν και τηρούσαν με θρησκευτική ευλάβεια οι Τσάροι της Ρωσίας, τους οποίους ακολουθούσε ο κλήρος και ευσεβής λαός και ξεκινώντας από το Κρεμλίνο,

κατέβαιναν στο Μητροπολιτικό ναό. Στην Ελλάδα σε ανάμνηση του γεγονότος, τηρείται η διανομή των Βαΐων από τους ιερείς, τα οποία πρωτίστως έχουν ευλογήσει. Ενώ σημειώνουμε τέλος, ότι στη δυτική εκκλησία κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους, υπήρχε ένα ιδιότυπο αντίστοιχο έθιμο, κατά το οποίο μέσα στην εκκλησία περιελάγεται ένας όνος, επί του οποίου είχε τοποθετηθεί ομοίωμα του Χριστού.

Σε ότι αφορά το τελετουργικό, το πρωί της Κυριακής των Βαΐων, τελείται η θεία λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ενώ το βράδυ τελείται ο όρθρος της Μεγάλης Δευτέρας, ήτοι η ακολουθία του νυμφίου. Της πανηγυρικής λειτουργίας χοροστάτησε ο ευλαβής πατέρας Πρωτοπρεσβύτερος κος Αθανάσιος Αττάρτ, σημειώνοντας και την επικουρία των εξόχων ιεροψαλτών της Παναγίας Χρυσοσπηλιωτίσσης, στο δεξί και το αριστερό αναλόγιο.

Με το πέρας της πανηγυρικής λειτουργίας, ο ευλαβής Πατέρας Αθανάσιος ευχήθηκε σε όλους Χρόνια Πολλά και η ευλογία του Χριστού, από την ιερή ημέρα της Κυριακής των Βαΐων, που ουσιαστικά εκκινούν τα άγια πάθη του, να σκέπει όλους τους Χριστιανούς και τις ευλαβείς οικογένειές τους. Συνακόλουθα ευχήθηκε

σε όλους, με καθαρή καρδιά και την κατάνυξη που υπαγορεύουν τα άγια πάθη του κυρίου, να προσέλθουν ηθικά στην Μεγάλη Εβδομάδα και με την ορθόδοξη σεμνότητα και ευσέβεια, να προετοιμαστούν ηθικά, για την πνευματική τους ανάβαση, στο κορυφαίο γεγονός της Αναστάσεως.

Χρόνια Πολλά και πανευφρόσυνα αγαπημένοι μου Αθηναίοι και καλή Ανάσταση, για εσάς και τις οικογένειες σας.

Παραθέτουμε παρακάτω, το απολυτίκιο της Ιερής Κυριακής των Βαΐων.

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σου πάθους πιστούμενος,
ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός•
ὄθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες,
σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν: «Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις,
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

